

JustitiedepartementetAdressater:
Se bilaga

Uppdrag att redovisa hur arbetet med tillsyn inom säkerhetsskyddsområdet har bedrivits

Regeringens beslut

Regeringen ger Affärsverket svenska kraftnät, Finansinspektionen, Försvarets materielverk, Försvarmakten, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Post- och telestyrelsen, Statens energimyndighet, Strålsäkerhetsmyndigheten, Säkerhetspolisen och Transportstyrelsen i uppdrag att redovisa hur den egna myndighetens tillsynsarbete enligt säkerhetsskyddslagstiftningen har bedrivits och fungerat under perioden 1 januari 2021–31 december 2023.

Redovisningen ska avse tillsynsärenden eller tillsynsaktiviteter och innehålla uppgifter om

- antal inledda tillsynsärenden eller tillsynsaktiviteter, med en översiktlig beskrivning av hur dessa handläggs,
- antal utfärdade förelägganden och om dessa förenats med vite samt i förekommande fall uppgift om att beslutet därefter prövats i domstol och om beslutet då fastställts, ändrats eller undanröjts (6 kap. 4 och 6 §§ säkerhetsskyddslagen [2018:585]),
- antal beslut om handräckning inklusive uppgift om vilken åtgärd som handräckningen avsett (6 kap. 5 §) och
- antal beslut om sanktionsavgift inklusive uppgift om vilken bestämmelse som överträdelsen avsett samt i förekommande fall uppgift om att beslutet därefter prövats i domstol och om beslutet då fastställts, ändrats eller undanröjts (7 kap. 1 och 2 §§).

Redovisningen ska också avse samrådsförfaranden och innehålla uppgifter om

- antal inledda samrådsförfaranden, med en översiktlig beskrivning av hur dessa handläggs,
- hur lång handläggningstiden varit från att samrådet inleddes tills att det avslutades,
- antal utfärdade förelägganden (4 kap. 9, 12, 15 och 19 §§), och
- antal meddelade förbud (4 kap. 11, 17 och 18 §§).

Av redovisningen ska även framgå vilka insatser myndigheten har vidtagit när det gäller att ge vägledning inom sitt tillsynsområde enligt 8 kap. 12 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) och i vilken utsträckning myndigheten har meddelat föreskrifter med stöd av bemyndiganden i säkerhetsskyddsförordningen.

Myndigheterna ska vidare redogöra för vilka eventuella problem som identifierats i tillsynsarbetet och vid behov lämna förslag på åtgärder, t.ex. rörande förändrade arbetssätt hos myndigheterna, samordningen mellan myndigheterna, metodstöd eller författningsändringar, för en mer effektiv tillsyn.

Försvarsmakten och Säkerhetspolisen ges dessutom i uppdrag att redovisa hur myndigheternas arbete som samordningsmyndigheter har fungerat. Av redovisningen ska framgå i vilken mån och hur myndigheterna har tillhandahållit metodstöd till övriga tillsynsmyndigheter och hur arbetet i samarbetsforumet fungerat. Av redovisningen ska även framgå i vilken utsträckning myndigheterna har utnyttjat möjligheten att bedriva extraordinär tillsyn enligt 8 kap. 3 § säkerhetsskyddsförordningen.

Myndigheterna ska senast den 1 oktober 2024 skriftligen var för sig redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Justitiedepartementet, med kopia till det departement som myndigheten hör till). Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till detta besluts diarienummer.

Skälen för regeringens beslut

Säkerhetsskydd enligt säkerhetsskyddslagen avser skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Det säkerhetspolitiska läget både globalt och i Sveriges närhet har

försämrats de senaste åren och präglas av instabilitet. Sedan flera år tillbaka finns en breddad och förhöjd hotbild mot Sverige och svenska intressen. Säkerhetshotet från främmande makt är påtagligt. Flera stater utmanar internationella normer och utför kontinuerligt operationer och påtryckningar för att påverka opinioner, politiska beslut eller ekonomiska förhållanden i andra länder. Inom ramen för hotbilden sker dagligen incidenter, underrättelseinhämtning och angrepp, såväl lagliga som olagliga, riktade mot enskilda och offentliga aktörer eller mot det svenska samhället i stort. Det förändrade säkerhetsläget i omvärlden har ökat behovet av säkerhetsskydd ytterligare.

I betänkandet Kompletteringar till den nya säkerhetsskyddslagen (SOU 2018:82) identifierades ett antal brister i dåvarande tillsynsverksamhet på säkerhetsskyddsområdet. Genom lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2021 respektive den 1 december 2021 gjordes ändringar när det gäller tillsynsmyndigheternas undersöknings- och ingripandemöjligheter (prop. 2020/21:13 och prop. 2020/21:194). En av de mer framträdande ändringarna var att tillsynsmyndigheterna gavs möjlighet att besluta om sanktionsavgift mot verksamhetsutövarna. Det infördes även bestämmelser om skyldighet att samråda med tillsynsmyndigheterna inför att en verksamhetsutövare inleder en upphandling eller annat förfarande eller inför att verksamhetsutövaren avser överlåta vissa delar av den säkerhetskänsliga verksamheten eller viss egendom. I samband med lagändringarna justerades även tillsynsstrukturen i syfte att stärka tillsynen. Säkerhetspolisen och Försvarsmakten gavs särskilt uppdrag att i egenskap av samordningsmyndigheter följa upp, utvärdera och utveckla arbetet med tillsyn och samråd. Myndigheterna ska bl.a. tillhandahålla metodstöd till tillsynsmyndigheterna och leda ett samarbetsforum där tillsynsmyndigheterna ingår.

Säkerhetsskyddslagstiftningen har alltså förstärkts de senaste åren och ställer höga krav på verksamhetsutövare som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och hanterar skyddsvärd information. Detta, i kombination med det ökande hotet från bl.a. statliga aktörer, gör det angeläget att den tillsyn som bedrivs på området är fungerande och effektiv. Mot denna bakgrund och med hänsyn till att den nu gällande tillsynsstrukturen varit i kraft i några år ser regeringen behov av att inhämta information om hur tillsynsarbetet har bedrivits och få del av myndigheternas erfarenheter om hur arbetet har fungerat.

På regeringens vägnar

Gunnar Strömmer

Johan Stensbäck

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/PO

Försvarsdepartementet/ MF EM, MF EMF, RS

Finansdepartementet/BA, FMA FPM, OFA DIS, OFA SFÖ

Klimat- och näringslivsdepartementet/CKS, E

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/US

Bilaga 1

Adressater

Affärsverket svenska kraftnät

Finansinspektionen

Försvarets materielverk

Försvarmakten

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Post- och telestyrelsen

Statens energimyndighet

Strålsäkerhetsmyndigheten

Säkerhetspolisen

Transportstyrelsen